

Til lovforslag nr. L 228

Folketinget 2017-18

Betænkning afgivet af Miljø- og Fødevarerudvalget den 23. maj 2018

Betænkning

over

Forslag til lov om projektering og anlæg af et vildsvinehegn langs den dansk-tyske landegrænse

[af miljø- og fødevarerministeren (Esben Lunde Larsen)]

1 Ændringsforslag

Miljø- og fødevarerministeren har stillet 1 ændringsforslag til lovforslaget.

2. Udvalgsarbejdet

Lovforslaget blev fremsat den 25. april 2018 og var til 1. behandling den 3. maj 2018. Lovforslaget blev efter 1. behandling henvist til behandling i Miljø- og Fødevarerudvalget.

Møder

Udvalget har behandlet lovforslaget i 3 møder.

Høring

Et udkast til lovforslaget har inden fremsættelsen været sendt i høring, og miljø- og fødevarerministeren sendte den 22. marts 2018 dette udkast til udvalget, jf. MOF alm. del – bilag 370. Den 25. april sendte miljø- og fødevarerministeren de indkomne høringssvar og et notat herom til udvalget.

Spørgsmål

Udvalget har stillet 38 spørgsmål til miljø- og fødevarerministeren til skriftlig besvarelse, som denne har besvaret.

3. Indstillinger og politiske bemærkninger

Et flertal i udvalget (S, DF, V, LA og KF) indstiller lovforslaget til *vedtagelse* med det stillede ændringsforslag.

Et mindretal i udvalget (EL, ALT, RV og SF) indstiller lovforslaget til *forkastelse* ved 3. behandling. Mindretallet vil stemme imod det stillede ændringsforslag.

Enhedslisten, Alternativets, Radikale Venstres og Socialistisk Folkepartis medlemmer af udvalget bemærker, at det foreslåede hegn i bedste fald vil skabe sympati for indsatsen i Danmark for at holde afrikansk svinepest ude af Danmark. Som et konkret virkemiddel med en sandsynliggjort effekt er hegnet derimod nytteløst og en symbolsk fejlinvestering.

Hegnet vil have en negativ effekt på den lokale fauna ved at blokere for arternes vandring. Hegnet vil derfor også i udgangspunktet være i grundlæggende strid med EU's naturdirektiver, og regeringen står over for en stor opgave med både at sikre, at hegnet ikke har konsekvenser, og at overbevise Europa-Kommissionen og berørte lande om, at hegnet ikke har konsekvenser og derfor ikke opføres i strid med EU's lovgivning.

Vildsvin er ikke den primære smittespredere af afrikansk svinepest. De største smittespredere er dyretransporter, mennesker og fødevarer.

Regeringen har oplyst i lovforslaget og i besvarelsen af spørgsmål, at et vildsvinehegn i Tjekkiet har været inspirationen til det danske hegn. I svaret på spørgsmål 2 »Hvad er det faglige grundlag for, at det foreslåede vildsvinehegn forhindrer, at vildsvinene kommer ind i Danmark, herunder dokumentationen for hegnets effektivitet?« henviser ministeren til Fødevarestyrelsen, som oplyser:

» ... at grundlaget for vildsvinehegnet bygger på erfaringer fra Tjekkiet, hvor hegning af et område har hindret en inficeret vildsvinebestand i at spredes.«

I spørgsmål 31 bedes ministeren fremsende dokumentation for, at hegnet virker. I svaret henviser ministeren igen til Fødevarestyrelsen, som bl.a. svarer, at det tjekkiske hegn ikke kan sammenlignes med det danske:

»Det bemærkes, at det tjekkiske hegn dog ikke kan sammenlignes med et permanent hegn ved den dansk/tyske grænse, idet det tjekkiske hegn er etableret for at indespærre en inficeret bestand, som langsomt vil dø ud, ligesom der gennemføres jagt indenfor hegnet med henblik på aflivning af de resterende dyr.«

Der findes heller ikke dokumentation for, at tidligere hegn har virket. Det fremgår af besvarelsen af spørgsmål 32, hvor Fødevarestyrelsen bl.a. svarer:

»Fødevarestyrelsen har ikke kunnet finde sådan dokumentation, men har indhentet anekdotisk viden fra pensionerede dyrlæger, der i sin tid arbejdede med hegnet. Ifølge disse har hegnet haft til formål at hindre kreaturer i at komme fra Tyskland til Danmark. Noget af hegningen har haft til formål at hindre kreaturer i at bringe mund- og klovesyge over grænsen.

Andre dele af hegnet har haft til formål at hindre spredning af sygdommen infektiøs rhinotracheitis IBR, som Danmark har været fri for siden 1991. Fødevarestyrelsen kan ikke vurdere hvorvidt fraværet af IBR skyldes opsætning af hegnet, men det kan have været en medvirkende årsag.«

Inuit Ataqatigiit, Nunatta Qitornai, Tjóðveldi og Javnaðarflokkurin var på tidspunktet for betænkningens afgivelse ikke repræsenteret med medlemmer i udvalget og havde dermed ikke adgang til at komme med indstillinger eller politiske udtalelser i betænkningen.

En oversigt over Folketingets sammensætning er optrykt i betænkningen.

4. Ændringsforslag med bemærkninger

Ændringsforslag

Af miljø- og fødevarerministeren, tiltrådt af et flertal (S, DF, V, LA og KF):

Til § 1

1) I stk. 2 indsættes efter 1. pkt. som nyt punktum:

»Miljø- og fødevarerministeren kan tillade, at vildsvinehegnet på visse strækninger udgøres af andre foranstaltninger med barrierevirkning for vildsvin end almindelige hegn, herunder f.eks. flydespærringer.«

[Præcisering af, at vildsvinehegnet kan udgøres af andre foranstaltninger end almindelige hegn, herunder flydespærringer]

Bemærkninger

Til nr. 1

Efter lovforslagets § 1 bemyndiges miljø- og fødevarerministeren til at projektere og meddele tilladelse til anlæg af et vildsvinehegn langs den dansk-tyske landegrænse. Tilladelser vil fastlægge hegnets præcise placering og udformning m.v.

Som det fremgår af bemærkningerne til lovforslaget, er der i den forbindelse en række forhold, der skal tages hensyn til. Det fremgår af bemærkningerne til bestemmelsen, at der ved hegnets udformning m.v. forstås bl.a. højde, konstruktion, materialevalg, åbninger, låger, færister m.v.

Som det fremgår af lovforslagets bemærkninger, indebærer de naturgivne forhold, herunder bl.a. sumpede områder nord for Magisterkøgen og ved Vidåen, udfordringer i forhold til linjeføring og konstruktion af et almindeligt hegn. Naturstyrelsen overvejer derfor, som en af flere løsninger, at udlægge flydespærringer, som vil have en barriereskabende virkning for vildsvin på samme måde som et almindeligt hegn. Da en almindelig sproglig forståelse af ordet hegn imidlertid ikke dækker flydespærringer, ligesom det ikke kan udelukkes, at andre foranstaltninger med barrierevirkning for vildsvin heller ikke vil være dækket af ordet hegn, foreslås det, at det udtrykkeligt fastsættes, at vildsvinehegnet på visse strækninger kan udgøres af andre foranstaltninger med barrierevirkning for vildsvin end almindelige hegn, herunder f.eks. flydespærringer. Lovforslagets bestemmelser om hegn vil således også finde anvendelse på andre foranstaltninger med barrierevirkning for vildsvin, som udgør en del af hegningen.

Ændringsforslaget udelukker ikke, at der kan etableres flydespærringer el. lign. på andre strækninger end de ovennævnte områder (nord for Magisterkøgen og ved Vidåen). Ændringsforslaget ændrer ikke på, at hegnet ifølge det fremsatte lovforslag alene skal etableres et stykke ude i Vadehavet og Flensborg Fjord.

Pia Adelsteen (DF) fmd. Lise Bech (DF) René Christensen (DF) Ib Poulsen (DF) Karina Due (DF) Erling Bonnesen (V)

Kristian Pihl Lorentzen (V) Thomas Danielsen (V) Torsten Schack Pedersen (V) Anni Matthiesen (V)

Hans Christian Schmidt (V) Carsten Bach (LA) Villum Christensen (LA) Mette Abildgaard (KF) Orla Østerby (KF)

Bjarne Laustsen (S) Lea Wermelin (S) nfm. Christian Rabjerg Madsen (S) Jesper Petersen (S) Kirsten Brosbøl (S)

Simon Kollerup (S) Søren Egge Rasmussen (EL) Øjvind Vilsholm (EL) Christian Poll (ALT)

Roger Courage Matthisen (ALT) Andreas Steenberg (RV) Ida Auken (RV) Trine Torp (SF) Pia Olsen Dyhr (SF)

Inuit Ataqatigiit, Nunatta Qitornai, Tjóðveldi og Javnaðarflokkurin havde ikke medlemmer i udvalget.

Socialdemokratiet (S)	46	Socialistisk Folkeparti (SF)	7
Dansk Folkeparti (DF)	37	Det Konservative Folkeparti (KF)	6
Venstre, Danmarks Liberale Parti (V)	34	Inuit Ataqatigiit (IA)	1
Enhedslisten (EL)	14	Nunatta Qitornai (NQ)	1

Liberal Alliance (LA)	13	Tjóðveldi (T)	1
Alternativet (ALT)	10	Javnaðarflokkurinn (JF)	1
Radikale Venstre (RV)	8		

Oversigt over bilag vedrørende L 228

Bilagsnr.	Titel
1	Høringsnotat og høringsvar, fra miljø- og fødevareministeren
2	Udkast til tidsplan for udvalgets behandling af lovforslaget
3	Tidsplan for udvalgets behandling af lovforslaget
4	Ændringsforslag fra miljø- og fødevareministeren
5	1. udkast til betænkning
6	2. udkast til betænkning

Oversigt over spørgsmål og svar vedrørende L 228

Spm.nr.	Titel
1	Spm. om sikring af, at lovforslaget lever op til habitatdirektivet m.m., til miljø- og fødevareministeren, og ministerens svar herpå
2	Spm. om det faglige grundlag og dokumentationen for hegnets effektivitet m.m., til miljø- og fødevareministeren, og ministerens svar herpå
3	Spm. om, hvordan der vil blive taget hensyn til naturlokaliteter m.m., til miljø- og fødevareministeren, og ministerens svar herpå
4	Spm., om det foreslåede vildsvinehegn er midlertidigt, og hvoraf det fremgår af lovforslaget, til miljø- og fødevareministeren, og ministerens svar herpå
5	Spm., om der er planlagt udgifter til vedligehold de næste 5 år m.m., til miljø- og fødevareministeren, og ministerens svar herpå
6	Spm. om, hvilken dokumenteret effekt tidligere hegn har haft m.m., til miljø- og fødevareministeren, og ministerens svar herpå
7	Spm. om sikring af fri adgang langs Flensborg Fjords kyst m.m., til miljø- og fødevareministeren, og ministerens svar herpå
8	Spm. om, hvor mange vildsvin der årligt drukner i Flensborg Fjord, til miljø- og fødevareministeren, og ministerens svar herpå
9	Spm. om kommenteret redegørelse for EFSA's anbefalinger til bekæmpelse af svinepest m.m., til miljø- og fødevareministeren, og ministerens svar herpå
10	Spm. om, hvilke konklusioner EFSA er nået frem til vedr. brugen af hegn m.m., til miljø- og fødevareministeren, og ministerens svar herpå
11	Spm. om afstanden fra nærmeste udbrud af svinepest til det planlagte hegn m.m., til miljø- og fødevareministeren, og ministerens svar herpå
12	Spm., om nedskydning af vildsvin vil fremskynde vandring af vildsvin og dermed også smittens spredning m.m., til miljø- og fødevareministeren, og ministerens svar herpå
13	Spm. om sandsynligheden for, at et vildsvin bringer smitten til en dansk svineproduktion, sammenlignet med andre smitteveje, til miljø- og fødevareministeren, og ministerens svar herpå
14	Spm. om, hvilke afgrøder der er særlig tiltrækkende for vildsvin m.m., til miljø- og fødevareministeren, og ministerens svar herpå

- 15 Spm. om, hvilken effekt en ændring af afgrødevalg i Sønderjylland vil have på indvandringen af vildsvin, til miljø- og fødevareministeren, og ministerens svar herpå
- 16 Spm. om kontakt med myndigheder eller regeringer uden for EU med henblik på en vurdering af hegnets effekt for svineeksporten til disse lande m.m., til miljø- og fødevareministeren, og ministerens svar herpå
- 17 Spm. om, hvordan hegnet vil gavne svineeksporten, hvis der konstateres afrikansk svinepest i Danmark, til miljø- og fødevareministeren, og ministerens svar herpå
- 18 Spm. om, hvorvidt ministeren er enig i Peter Kofoed Poulsens udtalelse om, at vildsvinehegnet også bør bruges til styrkelse af grænsekontrollen (jf. artiklen »DF: Grænsehegn skal stoppe andet end vildsvin« fra JydskeVestkysten den 22. marts 2018), til miljø- og fødevareministeren, og ministerens svar herpå
- 19 Spm., om ministeren finder det hensigtsmæssigt i relation til risikoen for overføring af afrikansk svinepest, at danske jægere tager på vildsvinejagt i Polen, til miljø- og fødevareministeren, og ministerens svar herpå
- 20 Spm. om, at dimensionerne for hegnet ikke er fastlagt, til miljø- og fødevareministeren, og ministerens svar herpå
- 21 Spm., om der ligger dokumentation for effektiviteten af et vildsvinehegn i forhold til at bremse smitte med afrikansk svinepest til grund for lovforslaget, og i givet fald hvilken, til miljø- og fødevareministeren, og ministerens svar herpå
- 22 Spm. om habitatdirektivets artikel 6, stk. 3, til miljø- og fødevareministeren, og ministerens svar herpå
- 23 Spm. om, hvorvidt man har overholdt forpligtelserne i habitatdirektivet, til miljø- og fødevareministeren, og ministerens svar herpå
- 24 Spm. om, hvor langt ud i Flensborg Fjord man påtænker at opføre vildsvinehegnet, til miljø- og fødevareministeren, og ministerens svar herpå
- 25 Spm. om, hvor langt det påtænkte vildsvinehegn skal gå ud i Vadehavet, til miljø- og fødevareministeren, og ministerens svar herpå
- 26 Spm. om, hvorvidt regeringen har meddelt de tyske myndigheder, at man agter at opføre et 70 km langt hegn langs grænsen, til miljø- og fødevareministeren, og ministerens svar herpå
- 27 Spm. om, i hvilket omfang regeringen har forholdt sig til bestemmelserne i Espookonventionen om vurdering af virkningerne på miljøet på tværs af landegrænserne, til miljø- og fødevareministeren, og ministerens svar herpå
- 28 Spm. om, hvorfor man ikke aktivt forhindrer smitten af afrikansk svinepest via et stop for import af svinekød fra Polen, hvor svinepesten hænger, til miljø- og fødevareministeren, og ministerens svar herpå
- 29 Spm. om, hvorfor den forventede tidsperiode ikke er beskrevet nærmere i lovforslaget, og hvornår man kan forvente, at hegnet tages ned igen, til miljø- og fødevareministeren, og ministerens svar herpå

-
- 30 Spm. om bekræftelse af, at ingen af partierne bag den politiske aftale har udtrykt ønske om, at hegnet skal opfylde andre formål m.m., til miljø- og fødevareministeren, og ministerens svar herpå
- 31 Spm. om referencerne til dokumentationen for, at det tjekkiske hegn virker m.m., til miljø- og fødevareministeren, og ministerens svar herpå
- 32 Spm. om, hvilken dokumentation der findes for effektiviteten af tidligere hegn ved grænsen m.m., til miljø- og fødevareministeren, og ministerens svar herpå
- 33 Spm. om annullering af loven, hvis EFSA's rapport med deadline juni/juli ikke anbefaler hegn som et effektivt middel, til miljø- og fødevareministeren, og ministerens svar herpå
- 34 Spm. om, hvordan det forhindres, at en dansk jæger hjembringer inficeret kød fra jagt i Polen m.m., til miljø- og fødevareministeren, og ministerens svar herpå
- 35 Spm., om danske svineproducenters forhold til, at jægere kan bringe vildsvinekød med virus til Danmark fra Polen, til miljø- og fødevareministeren, og ministerens svar herpå
- 36 Spm., om et stop for nedskydning af vildsvin i Nordtyskland sammen med ophør af majsdyrkning på større arealer vil have en større effekt på spredning af vildsvin til Danmark end det foreslåede vildsvinehegn, til miljø- og fødevareministeren, og ministerens svar herpå
- 37 Spm. om, hvad regeringen har foretaget sig for at sikre, at eksportlandene forstår, at et udbrud af svinepest i naturen ikke er det samme som udbrud i de danske tamsvin, til miljø- og fødevareministeren, og ministerens svar herpå
- 38 Spm. om, hvilke arters vandring der vil blive påvirket negativt af flydespærrer, jf. ministerens ændringsforslag, til miljø- og fødevareministeren, og ministerens svar herpå